

EASi digitaliseerimise toetused

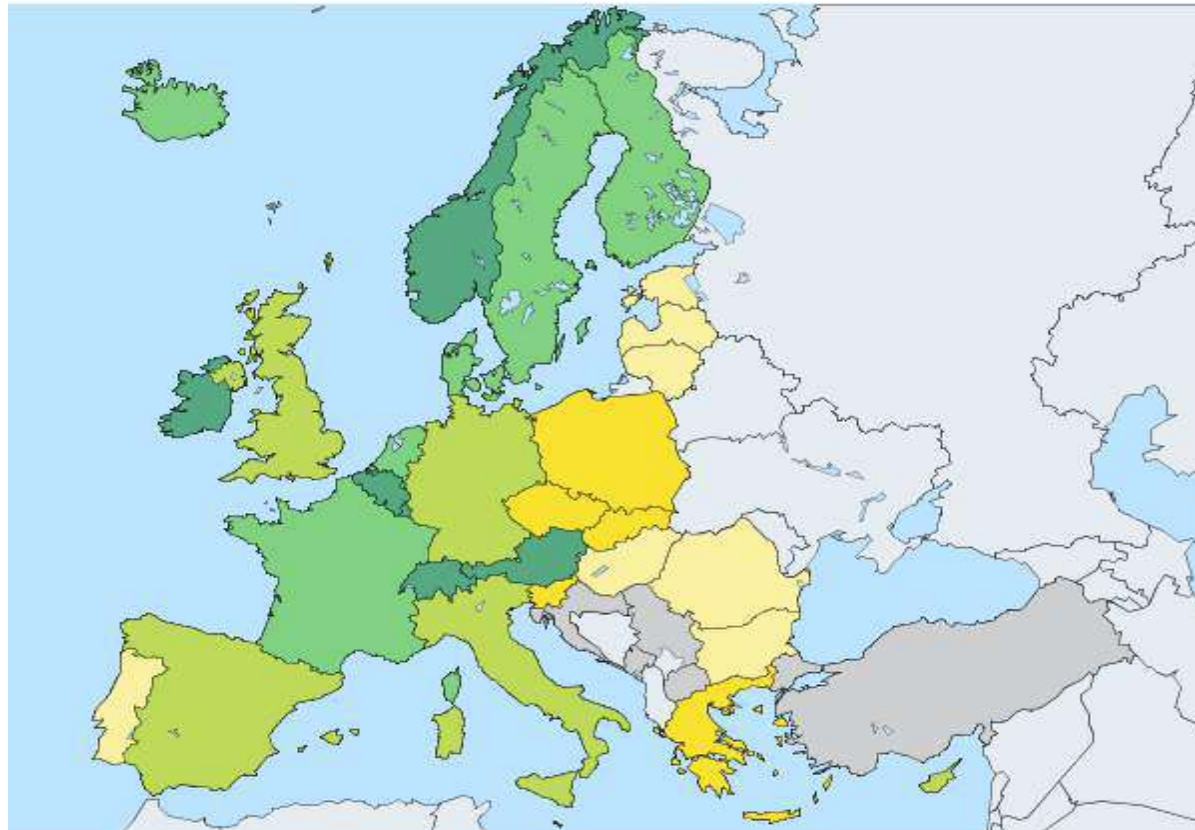
Maria Värton
november, 2019

Eesti tööstuse väljavaated

Millises liigas võistleme? Kuidas kompenseerida tööturu arenguid?

Nominal labour productivity per person employed (ESA 2010)

Index (EU28 = 100) - 2018

Legend

46.7 - 76.8

76.8 - 83.0

83.0 - 105.8

105.8 - 115.4

115.4 - 194.5

Not available

Minimum value:46.7 Maximum value:194.5

- 2000. aastal moodustas Eesti tööstus- sektori tootlikkus EL-28 keskmisest 32%. 2008. aastal juba 48%. **Praeguseks on vahe vähenenud vaid 58%-ni** (allikas: Tööstuspoliitika roheline rmt ja MKMi arvutused)
- Tööturg - tööhõive kõrge tase ja palkade kiire kasv. Keskmine palk kasvab mulluse 1314 euroga võrreldes 2018. aastal 1404 ja **2019. aastal 1484 euroni**.
- Tööga hõivatud inimesi on varasemate aastatega võrreldes rekordiliselt palju (tööl käivate inimeste arvu kasv 1 %).
- 2019. aastal **hõive kasv aeglustub 0,1 %-le**, sest **vaba tööjõu ressurss on ammendumas**. (allikas: RaM prognoos 2019)

Eesti on edukas digiriik, aga tööstuse digi-tase?

EL komisjoni uuring DESI (Digital Economy and Society Index),

<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/desi>:

1. Ühendus, (lairibaühendus, ülikiire lairiba võrk, mobiilne internet, hinnatase)
2. Inimkapital (interneti kasutajate oskused)
3. Interneti kasutus, (interneti teenuste kasutamine, *on-line* tehingud jms)
4. Digi-tehnoloogiate kasutamine majanduses (ettevõtlike digitaliseerimine, e-kaubandus jmt)
5. Avalikud teenused (e-valitsus, avaliku sektori teenused)

Eesti on edukas digiriik, aga tööstuse digi-tase?

- Eesti on 8ndal kohal 28 EL liikmesriigi seas.
- Eesti on jätkuvalt edukas digitaalsete avalike teenuste ja ka inimkapitali osas. Eesti on teinud edusamme just inimkapitali osas, paranenud on inimeste võimekus ja oskused digi- maailmas osalemiseks. Inimkapitali osas oleme jõudnud jõudsalt üle EL keskmise.
- Avalike teenuste osas on Eesti üks pioneere ja eestvedajaid ning e-riigi teenustes osalejate osakaal on üks kõrgemaid (92%)
- **E-riigi edust hoolimata, on suurim väljakutse Eestis ettevõtluse digitaliseerimine. Eesti jääb majanduse digitaliseerimise vallas alla EL keskmisele ja me oleme 16-ndal kohal, kuigi oleme viimastel aastatel mõningaid edusamme teinud.**
- Eesti ettevõtted ei kasuta täiel määral digi-tehnoloogia võimalusi....
- Lairibaühendus on alla EL keskmise meie haja-asutuse tõttu, samuti ei ole piisaval tasemel ülikiire lairibaühendus.

EAS pakub :

- digidiagnostika toetus
- digi-toetus (suletud)
- Norra Green ICT

- teadlikkuse tõstmine, vt.

<https://www.eas.ee/teenus/toostuse-digitaliseerimine/>

Tootmise digitaliseerimise lühikoolitused, digilahendused tööstusele, seminarid, ideepäevad ja areendusnädalavahetused

Digidiagnostika ehk
digitaliseerimise teekaardi koostamise
toetus

Digidiagnostika toetus, eesmärk

Eesmärk on toetada töötleva tööstuse ja mäetööstuse **digitaliseerimise ja automatiseerimise diagnostika** koostamist ja teadlikkuse kasvu.

Digidiagnostika sisaldab:

- **ülevaadet kitsaskohtadest** ettevõtja strateegilises juhtimises ja ärimudelil, tootmise planeerimise ning inimressursi, kvaliteedisüsteemi ja tootearenduse juhtimises, hankeprotsessis, tarneprotsessis, toote ning pooltoote ja tooraine tagastamise ning järelteeninduse protsessides;
- hinnangut kitsakohtade **lahendamise prioriteetsusele**;
- hinnangut **lahenduste maksumusele**;
- hinnangut **lahenduste tasuvusajale ja mõjule majandustulemustele**.

Digidiagnostika toetus, tingimused

Toetuse maksimaalne suurus ettevõtja kohta:

- 1) kuni 5000 eurot ettevõtjal müügituluga 200 000 kuni 1 miljon eurot,
- 2) kuni 10000 eurot ettevõtjal müügituluga 1 kuni 5 miljon eurot,
- 3) kuni 15 000 eurot ettevõtjal müügituluga vähemalt 5 miljon eurot.

Toetuse määr on kuni 70% abikõlblikest kuludest

Teenuse pakkuja peab olema äriühing ja tal peab olema vähemalt 3 erineva töötleva tööstuse või mäetööstuse ettevõtja digitaliseerimise, automatiseerimise või tootmiskorralduse projekti läbiviimise kogemus.

Digidiagnostika toetus, hea tava

- Oluline: ettevõtja peab ise olema **nõudlik tellija**, tasub teha põhjalik eeltöö DD partneri leidmiseks.
- DD peab andma selge sihi 'digimise' elluviimiseks ning olema **terviklik**, mitte 'plaanitud seadmete soetamiseks'.
- Digidiagnostika heas tavas kirjeldatakse digidiagnostika toetuse põhimõtteid, toetuse taotlemist ja diagnostika läbiviimise protsessi ning meetodikat.
- Selle järgimine on eelduseks edukaks digidiagnostika läbiviimiseks ja tingimustele vastava digidiagnostika koostamiseks.
- Hea tava leiate veebis → eas.ee/heatava

Digidiagnostika toetus, peamised leiud

- Andmevahetus paberil, parimal juhul Excelis.
- Masinad / programmid ei suhtle omavahel.
- Moodsamad masinad, mis vajavad oluliselt vähem inimkätt.
- Vajadus automatiseerimise/robotite järele.
- Laomajanduses käsitööstuslik markeerimine või see puudub üldse.
- Ressursside planeerimine on iganenud või ühtne süsteem puudub

- Oli ka eesrindlikumaid ettevõtteid, mis soovivad kõrgemale tasemele liikuda.

Suletud

Digi-toetus ehk digitech

ametlikult:
toetus digitaalsete tehnoloogiate, robotite ja
automatiseerimise kasutamisele töötlevas tööstuses ning
mäetööstuses

<https://www.riigiteataja.ee/akt/123042019005>

Toetuse eesmärk ja tingimused

- Eesmärk on toetada digitaalsete tehnoloogiate ja lahenduste kasutuselevõttu ning robotikat ja automatiseerimist
- vastavalt DD raporti teekaardi järeldustele (sama metoodika, ei pea olema EASi toetusega tehtud).
- Sihtgrupp: töötlev tööstus ja mäetööstus, viimase 2 a. müügitulu vähemalt 200 000 eurot
- Toetus kuni 200 000 eurot
- Eelarve 3 meur (IKT arenguprogramm), eelarve on projektidega kaetud, toetuskeem suletud.
- VTA ja koolitusabi toetusmäär 50%
- Investeeringuteks antava abi toetusmäär VE-le 20 %, KE-le 10%, SE-le ei anta
- Protsessi- ja organisatsiooniinnovatsiooniks abi VKE-le 50%, SE-le 15 %
- Vastavalt abi liigile on ka erinevad kulud lubatud

Toetatavad tegevused, kooskõlas DDga

andmetöötluse kvaliteeti parandava immat. ja **andmeanalüüsi** ja masinõppesüsteemide materiaalne põhivara väljaehitamine

ettevõtte tervikliku **ressursiplaneerimise** tarkvara (ERP)

koostöörobotite integreerimine ressursiplaneerimise ja tootmistegevuse süsteemiga

tootmistegevuse süsteem (MES)

virtuaal- ja liitreaalsuse lahenduste intergeerimine äriprotsessidesse

CAD/CAM tarkvara litsentsi omandamine ja rakendamine

3D prototüüpimise väljaehitamine

tootmisseadmete omavahel ja võrku ühendamine

sensoorika integreerimine äriprotsessidesse

tootmisseadmete ja tarkvarade ühendamine klientide ja tarnijatega

küberturvalisuse ja andmekaitse süsteemide kasutuselevõtt

pilvetehnoloogiate kasutuselevõtt

tootmise ja/või toote **virtualiseerimise** ja simuleerimise lahenduste kasutuselevõtt

ennetava hoolduse süsteemide väljaarendamine

andmete visualiseerimise kasutuselevõtt

töötajate koolitus

Eesti – Norra koostööprogramm „Green ICT”

Väikevoor mai, 2019
Põhivoor avaneb 2020

Programmi eesmärgid

- Programmi üldiseks eesmärgiks on toetada Eesti ettevõtjate jätkusuutlikku arengut.
- Toetuse andmise eesmärgiks on Eesti ja Norra innovatsioonialase ärikoostöö suurendamine (\neq eksport) ning ettevõtete lisandväärtuse kasv ressursisäästu edendavate IKT projektide abil.
- Green ICT programmi on eelkõige (aga mitte ainult) oodatud ettevõtete ühisprojektid. Sobilikud partnerid on nii Eesti kui Norra ettevõtted ja asutused, sh teadusasutused.

Norra, Green ICT, sisu

- Täpsed tingimused kooskõlastame Norra poolega 2019 sügisel
- Taotlemine 2020 (nn. väikeprojekt ei ole eelduseks)
- Eesti ettevõtetele; eelistatult koostööprojektid (partneritega)
- Teemad :
 - Green Industry innovation/ Tööstus ja rohetechnoloogiad (12,5 meur)
 - Information and Communication Technologies/IKT (1,93 meur)
 - Welfare Technology /Tervisetehnoloogiate arendamine (4,4 meur)
- Toetus 200 000 – 700 000 (*1 250 000 eur tervisetehnoloogiate projektidele*)
- Toetus kuni 50%
- Projektide pikkus kuni 36 kuud, taotlemine vooruline

Programmi teemad, tööstus ja rohetechnoloogia

Voorus toetatakse tööstus- ja energeetikasektorile suunatud toodete, teenuste ja protsesside arendamist ja kasutuselevõttu.

- + Lahendus peab olema ressursisäästlik ning olema suunatud CO2 emissiooni ning energia tarbimise vähendamisele.
- + Lisaks toetatakse voorus IKT-l põhinevate uuenduslike rohetechnoloogiate arendamist teistes seonduvates valdkondades, näiteks transport, energeetika jm.
- + Kõik projektid peavad olema suunatud ka ettevõtte ja partnerite käibekasvu ja ärikasumi suurenemisele ning looma uusi töökohti.
- + Projekti tegevused võivad sisaldada lahenduse väljatöötamise ning kasutuselevõtmise kulusid (tootearendus, protsessiinnovatsioon), investeeringuid (regionaalabi), patentide jm immateriaalsete varade omandamist ning innovatsiooni nõuandeteenuste ostmist.

Programmi teemad, IKT

IT projektide taotlusvoor.

- Uuenduslike IT toodete, teenuste ja protsesside väljaarendamine (erinevates valdkondades).
- Lahendus ei pea pakkuma ressursisäästu, kuid peab olema suunatud ettevõtte ja partnerite käibekasvu ja ärikasumi suurenemisele ning looma uusi töökohti.
- Projekti tegevused võivad sisaldada lahenduse väljatöötamise kulusid (tootearendus), patentide jm immateriaalsete varade omandamist ning innovatsiooni nõuandeteenuste ostmist.

Programmi teemad, tervise-tehnoloogiad

Personaalmehitsiini taotlusvoor.

- Uuenduslike personaalmehitsiini toodete, teenuste ja protsesside väljaarendamine. Toetatavad projektid peavad kuuluma järgmistesse valdkondadesse:
 1. lahendused haiglatele, mille eesmärgiks on personaalmehitsiini ökosüsteemi võimestamine;
 2. patsientide teekonda lihtsustavad lahendused, mille eesmärgiks on patsientide individuaalsete tervisenäitajate parandamine ning elukvaliteedi tõstmine;
 3. terviseandmete kogumisele, standardiseerimisele ja analüüsimisele suunatud tooted ja teenused;
 4. lahendused esmatasandi arstiabile

Personaalmehitsiini projektid peavad samuti olema suunatud ettevõtte ja partnerite käibekasvu ja ärikasumi suurenemisele ning looma uusi töökohti.

Lisainfo

- Programmi koduleht: www.eas.ee/norratoetus (EE) ja www.eas.ee/norwaygrants (EN)
- Programmis eelistatud Eesti-Norra ühisprojektid
- EAS ja Innovation Norway aitavad partnerotsinguil: <https://www.eas.ee/norwaygrants-partnersearch/>
- Taotlemine elektrooniline EAS e-teeninduses (aken.eas.ee)

Ettevõtja arenguprogramm nõuab ambitsiooni

- Ettevõtja uue ärimudeli, kõrgema lisandväärtusega toote, teenuse või tehnoloogia väljaarendamine ja turule viimine või protsesside arendamine.
- Eesmärgid. Arenguplaani kolmandast aastast alates kokku 3 a. vältel:
 - müügitulu kasv keskmiselt 10% võrra kiirem kui vastav sektor
 - lisandväärtuse kasv töötaja kohta keskmiselt 10% võrra kiirem kui vastav sektor
- Kui ettevõtte käive on AP lõpuks > 20 meuri, siis peab kasv olema 5% kiirem
- Ettevõtte on vähemalt 3-aastane ja min. 8 töötajat, tööstusettevõtte (või nutikas sp.)
- on esmased ekspordikogemused või on kasvatanud viimase 3 aasta jooksul käivet keskmiselt 5% aastas,
- Tegevused ja rahastatavad kulud katavad tootearendust, protsessiarendust ja uutele turgudele minekut (kompleksne toetus).
- Toetus kuni 500 000 €, 45%, sõltub ettevõtte suurusest, (masinad –seadmed tootearendusega seotud, kuni 200 000)

Aitäh!

Anari Lilleoja

Green ICT programmi koordinaator
Toetuste keskus

Anari.Lilleoja@eas.ee

524 6477

Kristiina Niilits

digitaliseerimise valdkonna
toetuste spetsialist

Toetuste keskus

kristiina.niilits@eas.ee

738 6009

Ettevõtja arenguprogramm

EASi kliendihaldurid

<https://www.eas.ee/kontaktid/>

